

AYIPTIR SÖYLEMESİ

Gürhan GÜRSES

Eskiden ne de mahcuptuk. Tül perdeler vardı evlerde sevgili bile o tül perdelerin ardında bakardı bize geçtiğimizde sokaklarında. Bir mektup yazardık ve o mektup yeterdi bize aylarca. Bir merhaba diyecek kadar yakınlaşmışsak o merhaba bizim duamız olurdu sonraki günlerde. Siz bir mendile sarılıp yatan, bir merhabaya özlem sığdıran nesli görmediniz. Bayramlarda aldığımız üst başlarımızı yastığımızın kenarına koyup uyurduk. Bayram sabahı da o heyecanla uyanır ve giyerdik yeni giysilerimizi. Tereyağını sürerdik sac ekmeğimizin üstüne toz şeker de katıp öyle yerdik. Hamburgerlerimiz yoktu o zamanlar. Kimse kimseye üstünlük taslamazdı ve kimse sırtını bir yere yaslamazdı. Neysek oyduk.

Milletin gözüne soka soka anlatmazdık aldığımız, giydığımız, sevdiğimiz, sahip olduğumuz, yediğimiz ve içtiğimiz şeyleri. Bizlere bir nevi olumlu manada el freni olan sözlerimiz vardı. Bizi bizden alıp götürmeyen tam aksine bizim bizde kalmamızı, hadimimizi bilmemizi, tefahüre kapılmamızı, kibre yönelmemizi sağlayan... Bir nevi uyarı sübâbı olan deyimlerimiz... Ayaklarımızın yere sağlam basmasını sağlayan, oturduğumuz koltuğuna geçici olduğunu, zenginliğimizin hiç olduğunu anımsatan...

“Makam sahibiyim, gör ey millet!” diye oturduğu koltuğu ön plana çıkartmayan ve makamıyla alakalı bir ifade söz konusu olduğunda **“Ayıptır söylemesi, bu geçici makamın bugünkü fani sahibiyim.”** diye ar eden...Bunu söylerken dahi kızaran...

Eften püften bir makam aracına bineceği vakit kapısının açılmasını bekleyen ve bu durumun küçücük bir ilçede ve makamda şık olma-

diğını ifade ettiğimizde de **“Bunu bana çok mu görüyorsunuz?”** diye tavır koyan... **“Ayıptır söylemesi ama asla makam arabamın kapısını kimseye açtırmam, Allah’a çok şükür kapıyı açacak güce, akal ve izana sahibim.”** diyen biri...

Postanede sıra bekliyordum elimdeki kitabı göndermek için bir dosta. Uzakıkça uzadı kuyruk. Bir dilenci geldi gencecik. Üstü başı kirli ama dili de valvarışlı...Kuyruktaki asilzadelere(!) biri cebinden çıkartıp 50 TL verdi üstü başı kirli dilenci gence, o da parayı alır almaz orada şınav pozisyonu alıp şınav çekmeye başladı. Tepki mi gösterdim hemen **“Değmez 50 TL için eğilmeye. Kalk ayağa ayıptır, günahtır.”** Parayı veren zatı muhterem de anlatıyormuş kendisini. **“Şu kadar param var, villam var, bilmem daha neyim var.”** diye. Oysa **“ayıptır söylemesi”** diye bir deyimimiz var.

Kendimizle alakalı övücü bir durum söz konusu olduğunda **“ayıptır söylemesi”** diye girerdik söze. Ne oldu bugün bize? Tanıyan var mı kendisini? Dünkü benle bugünkü ben aynı kişi mi? Güzel bir lokantaya gitmişsek utana sıkıla söylerdik **“ayıptır söylemesi.”** Şimdiyse milletin gözünün içine soka soka paylaşıyoruz gittiğimiz yerleri.

Muhteşem bir yemeği tatmışsak, içmişsek bir lezzeti hemen paylaşıyoruz sosyal medyada. **“Ayıptır söylemesi falan yerde güzel bir yemek yedik.”** diye anlatırdık eskiden. Nasıl bu kadar gösteriş budalası olduk? Yaptığımız her şey anında paylaşımında, gittiğimiz her yer, aldığımız, tattığımız...

Mahreminin fotoğraflarını paylaşıyor karelerce. Marifetmiş gibi hem de. Sosyal medyanın insanı ticarileştiren, magazinleştiren ve özellikle de kadını sömüren bünyesini

düşünmeden. Eskiden ayıptır söylemesi fotoğrafını değil yüzünü dahi göstermekten imtina ederdi insanlar eşlerinin. Cinayetlerin, şiddetlerin at başı gittiği bir ülke olduk.

Şık bir elbise almışsak, klas bir ayakkabı giymişsek, spor marka bir takım çekmişsek üstümüze haya ederek dile getirirdik eskiden **“ayıptır söylemesi”** diye de başlardık. Bugün öyle mi? O elbise en şuh haliyle arzı endam eder karşımızda, o ayakkabının burnu gözümüze girer, o spor takımı beynimize kazılır markasıyla.

Son model arabamız varsa yine ar ederek derdik: **“Ayıptır söylemesi, alın teriyle aldık.”** Bunu söylerken bile utanırdık. Oysa bugün öyle mi çift egzoz taktırıp havalı bir klaksonla son model ekolayzırlı ses cihazıyla donatıp hava basarız sokaklarda herkese. Allah daha fazlasını versin herkese ama bunu verirken birazcık da haddini bilmeyi de nasip etsin.

Ne oldu bize? Gösteriş budalası olduk çıktık hepten. Ne kadar zengin gösterirsek kendimizi ne kadar şık ve pahalı ne kadar lüks takılırsak ve mevki sahibi o kadar kıymetli olduğumuzu düşünüyoruz. Kalbimizin fukaralığı, aklımızın kıtlığı, görgümüzün yokluğu, ahlakımızın eksikliği hiç de sorun değil.

“Ayıptır söylemesi” bakkaldan aldığı sebze ve meyveleri alamayacak durumda olanlar görmesin diye siyah poşetle taşıyan zarif insanları özlüyorum. Yardım edeceği evlere gece yarısı gidip yardım paketlerini o evin kapısına bırakan... **“Ayıptır söylemesi”** diye cümleye başlayan ve içindeki mahcubiyeti bir şekilde ifade ederek adeta özür dileyi dileyi anlatmak zorunda kaldığı şeyi ifade eden insanları özlüyorum.